

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ БАЗОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Закарпатського базового
державного медичного коледжу
Я.С.Яким

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА МАСОВОГО СПОРТУ
У ЗАКАРПАТСЬКОМУ БАЗОВОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ
КОЛЕДЖІ**

Розглянуто
рішенням педагогічної ради
Закарпатського базового державного
медичного коледжу
від 12.05. 2015 р.
протокол № 2

2015 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію фізичного виховання та масового спорту У ЗАКАРПАТСЬКОМУ БАЗОВОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ

1. Загальні положення

1.1. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

фізичне виховання – складова освіти і виховання, педагогічний, навчально-виховний процес, предмет (навчальна дисципліна), спрямований на оволодіння знаннями, уміннями й навичками щодо управління фізичним розвитком людини різновидами рухової активності, з метою навчання і виховання особистості в дусі відповідального ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточення;

фізична реабілітація – спеціалізований напрям процесу фізичного виховання людини з відхиленнями в стані здоров'я;

спортивне виховання (тренування) – спеціалізований напрям процесу фізичного виховання в окремому виді спорту;

масовий спорт – система організації та проведення спортивних заходів (змагань, розваг, ігор тощо) з масових видів рухової активності, засіб фізичного виховання;

фізичний розвиток – складова життєдіяльності людини, зміна природних властивостей її організму впродовж життя, що виявляється у вигляді показників функціональних та морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, працездатності, темпів старіння організму, термінів тривалості життя;

рухова (фізична) активність – сукупність видів фізичних вправ та видів спорту, засіб фізичного виховання та його спеціалізованих напрямів.

1.2. Фізичне виховання та масовий спорт у КВНЗ «Новоселицький медичний коледж Буковинського державного медичного університету» мають на меті забезпечити виховання у студентів потреби в здоровому способі життя, самостійного оволодіння знаннями, уміннями й навичками управління фізичним розвитком людини засобами фізичного виховання та навчання.

Завданнями фізичного виховання та масового спорту в коледжі є:

– пропаганда серед студентів цінностей здорового способу життя;

– формування у студентської молоді основ теоретичних знань, практичних і методичних здібностей (умінь і навичок) з фізичного і спортивного виховання, фізичної реабілітації, масового спорту як компонентів їх повноцінної, гармонійної та безпечної життєдіяльності;

– набрання студентською молоддю досвіду в застосуванні здобутих цінностей впродовж життя в особистій, навчальній, професійній діяльності, в побуті і в сім'ї;

– забезпечення у студентської молоді належного рівня розвитку показників їх функціональних та морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, працездатності;

– сприяння розвитку професійних, світоглядних та громадянських якостей студентів; підготовка та участь студентів у різноманітних спортивних заходах.

1.3. Навчально-виховний процес з фізичного виховання та масовий спорт у коледжі ґрунтуються на таких основних принципах:

– загально педагогічних принципах;

- загально методичних принципах: свідомості, активності, доступності, індивідуалізації, систематичності, послідовності;
- пріоритетності освітньої спрямованості процесу фізичного виховання.

2. Нормативно-правова база організації навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту

2.1. Організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту у коледжі базується на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт», Національній доктрині розвитку освіти, затвердженій Указом Президента України від 17.04.2002 № 347, Положенні про державний вищий навчальний заклад, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.96 № 1074 (із змінами), Положенні про організацію навчального процесу, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 02.06.93р., Положенні про організацію фізичного виховання і масового спорту, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 23.01.06 № 4, інших актах України з питань освіти та фізичного виховання.

2.2. Організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання у коледжі здійснюється на підставі вимог державного стандарту, галузевих стандартів та стандартів вищої освіти, затверджених в установленому законодавством порядку.

2.3. Організація масового спорту у коледжі здійснюється на підставі календарного плану спортивних заходів, положень про відповідні змагання та відповідних правил, які встановлюються їх організаторами та затверджуються в установленому порядку.

3. Організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту

3.1. Загальну організацію навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту в коледжі здійснює директор коледжу, який забезпечує:

- прийняття управлінських рішень щодо створення необхідних умов для здійснення процесу фізичного виховання та масового спорту;
- включення в навчальні плани з усіх спеціальностей обов'язкових навчальних занять з фізичного виховання протягом усього періоду навчання, за винятком останнього випускного семестру, в обсязі 4 годин на тиждень;
- створення структурних підрозділів з фізичного виховання та масового спорту та забезпечення їх необхідною кількістю працівників, матеріально-технічною базою, обладнанням, інвентарем;
- контроль за станом фізичного виховання і здоров'я студентів;
- виконання інших повноважень, передбачених чинним законодавством щодо розвитку фізичного виховання та масового спорту в коледжі.

3.2. Безпосередню організацію навчально-виховного процесу з фізичного виховання та його спеціалізованих напрямів у ході навчального процесу і в позанавчальний час в коледжі здійснює циклова комісія та спортивний клуб. Відповідно до завдань фізичного виховання, обсягу та специфіки навчання циклова

комісія може передбачати в своєму складі необхідні для організації її діяльності навчальні підрозділи – навчальні групи з фізичної реабілітації, навчальні секції спортивного виховання, які об'єднують відповідні спеціалізації з видів рухової активності, захворювань, спорту.

3.3. Форми організації навчального процесу з фізичного виховання.

3.3.1. Навчальний процес з фізичного виховання в коледжі здійснюється в таких формах:

- навчальні заняття,
- самостійна робота.
- контрольні заходи.

3.3.2. Основними видами навчальних занять з фізичного виховання в коледжі є: лекція (теоретичне заняття); практичне, індивідуальне заняття; консультація.

У коледжі може бути встановлено інші види навчальних занять з фізичного виховання.

3.3.1. Організація лекцій здійснюється, як правило, в аудиторіях коледжу та викладається для академічної групи на першому занятті. Тематика курсу лекцій визначається навчальною програмою з фізичного виховання. Зміст курсу лекцій повинен передбачати засвоєння студентами знань з основ теорії методики й організації фізичного виховання, спортивного виховання (тренування), фізичної реабілітації, масового спорту. Викладач, якому доручено читати курс лекцій з фізичного виховання або з його спеціалізованих напрямів, масового спорту, зобов'язаний перед початком відповідного семестру подати на розгляд циклової комісії складений ним конспект лекцій, контрольні завдання для проведення тематичного контролю, передбаченого навчальним планом і програмою з фізичного виховання.

3.3.4. На практичних заняттях викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних (методичних, організаційних) положень фізичного виховання, його спеціалізованих напрямів, масового спорту у виді бесіди та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Практичні заняття проводяться в спортивних залах, на спортивних майданчиках, стадіонах тощо, а їх теоретична частина в аудиторіях, оснащених необхідними наочними, технічними, відео, комп'ютерними засобами навчання.

Перелік тем практичних занять визначається навчальною програмою з фізичного виховання та має передбачати: загальну фізичну підготовку, спеціальну фізичну підготовку, технічну підготовку тощо.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю показників фізичного розвитку студентів, їх знань, умінь і навичок з фізичного виховання, постановку викладачем та обговоренням за участю студентів проблемних питань, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

3.3.5. Індивідуальне заняття організовується та проводиться з окремими студентами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних здібностей.

Індивідуальні заняття організовуються за окремим графіком і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з фізичного виховання або його спеціалізованих напрямів.

3.3.6. Консультація – вид навчального заняття, при якому студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних (методичних, організаційних) положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною або проводитись для групи студентів залежно від того, чи викладач консультиє студентів з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань.

Обсяг часу, відведений викладачу для проведення консультацій з для кожної академічної групи визначається навчальним планом та не має бути меншим за 6% від загального обсягу навчального часу, відведеного на фізичне виховання.

3.3.7. Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується навчальним планом з фізичного виховання і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного на фізичне виховання.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою з фізичного виховання, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Самостійна робота студента з фізичного виховання забезпечується системою навчально-методичних засобів: підручником, навчальними та методичними посібниками, конспектом лекцій тощо.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів з фізичного виховання повинні передбачати можливість проведення самоконтролю показників фізичного розвитку з боку студента. Для самостійної роботи студенту також рекомендується відповідна монографічна і періодична література з фізичного виховання.

Самостійна робота студента над засвоєнням теоретичного та практичного навчального матеріалу з фізичного виховання може виконуватися у бібліотеці, на спортивних спорудах коледжу та у домашніх умовах.

У необхідних випадках ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу студента до потрібних дидактичних засобів. Графік доводиться до відома студентів на початку поточного семестру. При організації самостійної роботи студентів з використанням складного обладнання, інвентарю, складених систем доступу до інформації (комп'ютерних баз даних тощо) передбачається можливість отримання необхідної консультації або допомоги з боку фахівця.

Навчальний матеріал з фізичного виховання, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

3.4. Організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

3.4.1. Організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання відбувається відповідно розподілу студентів на академічні групи та згідно з розкладом навчальних занять, затвердженого директором коледжу, графіком консультацій, індивідуальних занять, занять груп з фізичної реабілітації, розкладом роботи навчальних секцій спортивного виховання, що затверджуються заступником директора з навчальної роботи.

3.4.2. До навчальної групи з фізичної реабілітації циклова комісія зараховує студентів, які за даними особистої медичної картки, медичного обстеження віднесені за станом здоров'я до спеціальної медичної групи, групи лікувальної фізичної культури або звільнені від практичних занять. Заняття із студентами навчальної групи фізичної реабілітації проводяться, як правило, фахівцями зі спеціальною освітою, у навчальний час за розкладом навчальних занять.

3.4.3. До навчальної секції спортивного виховання циклова комісія розподіляє студентів, які виявили бажання вдосконалювати свою спортивну майстерність у видах спорту цієї секції. До навчальних груп навчальної секції спортивного виховання зараховують студентів, віднесених за станом здоров'я до основної медичної групи, які за результатами контрольного тестування мають позитивні показники функціональної і фізичної підготовленості та, як правило, показники виконання спортивної класифікації в обраному виді спорту.

4. Зміст діяльності циклової комісії з питань фізичного виховання

4.1. Циклова комісія здійснює такі основні види діяльності:

- навчально-виховну;
- методичну;
- спортивну.

4.1.1. До змісту навчально-виховної діяльності входять: організація та проведення навчальних занять і заходів з фізичного виховання; контроль показників фізичного розвитку студентів; оцінювання якості досягнутого студентами рівня сформованості знань, умінь і навичок з фізичного виховання.

4.1.2. До змісту методичної діяльності входять: розробка навчального плану, навчальної програми з фізичного виховання, навчально-методичних матеріалів; складання розкладу занять секцій з фізичного виховання; складання індивідуальних планів роботи викладачів, положень про навчальні спортивні заходи, журналів обліку роботи навчальної групи, навчальної секції, документів звітності.

4.1.3. Сукупність методичних матеріалів складає навчально-методичний комплекс з фізичного виховання, структура та зміст якого визначається «Положенням про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни (предмета)».

4.1.4. До змісту спортивної діяльності входять: складання плану роботи циклової комісії з спортивної роботи; складання плану-календаря та положень про спортивні заходи у коледжі; підготовка членів збірних команд коледжу для участі в зовнішніх спортивних заходах.

5. Планування навчальних занять з фізичного виховання та спортивних заходів

5.1. Розклад навчальних занять з фізичного виховання в коледжі затверджується директором. Розклад занять розробляється відповідно до пропускної спроможності спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд, визначених у Державних будівельних нормах «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди» (наказ Держбуду України від 10.11.2003 № 184), а також медико-біологічних закономірностей процесу фізичного виховання щодо тижневої періодичності навчальних занять.

Планування змісту навчальних занять у академічних групах, засобів і методів навчання визначається викладачем самостійно на підставі вимог навчального плану, навчальної програми з фізичного виховання та робочої навчальної програми,

5.2. Календарний план спортивних (спортивно-масових) заходів коледжу та положення про змагання розробляються цикловою комісією, спортивним клубом та затверджуються директором коледжу.

6. Мотивація навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту

6.1. Мотивація до активної участі студентів у навчально-виховному процесі з фізичного виховання та спортивних заходах здійснюється шляхом:

- створення у коледжі умов для участі в спортивних заходах за інтересами;
- грошовими або іншими матеріальними винагородами студентів – членів збірних команд коледжу за зайняті призові місця на зовнішніх змаганнях різного рівня.

6.2. Мотивація викладачів до якісної організації своєї діяльності здійснюється шляхом: заохочення, своєчасного оцінювання та відповідної винагороди їх діяльності, підвищення професійного та методичного рівня.

7. Контрольні заходи з фізичного виховання

7.1. Контрольні заходи з фізичного виховання включають попередній, поточний, тематичний та підсумковий контроль.

7.1.1. Попередній контроль здійснюється діагностичною метою на початку навчального року з метою виявлення рівня фізичного розвитку студентів за функціональними, фізичними, руховими (технічними) показниками.

7.1.2. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять з метою своєчасного корегування навчально-виховного процесу, моніторингу перебігу та результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів на навчальному занятті.

Форми і методи проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються цикловою комісією.

7.1.3. Тематичний контроль здійснюється на заключному занятті кожного розділу та складається з завдань теоретичного, методичного та практичного характеру.

Оцінка рівня навчальних досягнень студентів за окремий навчальний розділ представляє собою середнє арифметичне поточних оцінок за відповідний навчальний період з округленням до його цілого значення за математичними правилами. Оцінка з виконання тематичної контрольної роботи розглядається як поточна.

7.1.4. Підсумковий контроль з фізичного виховання включає семестровий контроль.

Семестровий контроль з фізичного виховання проводиться у формах заліку аб диференційованого заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, установлені навчальним планом. Семестровий залік аб семестровий диференційований залік не передбачає обов'язкової присутності студентів.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю з фізичного виховання (заліку або диференційованого заліку), якщо він виконав усі види завдань, передбачені навчальним планом з фізичного виховання на семестр.

8. Оцінювання навчально-виховного процесу з фізичного виховання

Основою оцінки якості освіти з фізичного виховання, а також якості освітньої діяльності коледжу є стандарти вищої освіти.

9. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту

Для кадрового забезпечення навчально-виховного процесу з фізичного виховання у коледжі штатний розпис має передбачати такі основні посади: викладач, старший викладач, керівник фізичного виховання, виборна посада голови циклової комісії.

10. Регламентация діяльності учасників навчально-виховного процесу з фізичного виховання

10.1. Для забезпечення основних напрямів діяльності циклової комісії з фізичного виховання її педагогічні працівники, інші учасники навчально-виховного процесу з фізичного виховання можуть виконувати зазначені в цьому Положенні функції, які є підставою для визначення директором коледжу їх функціональних обов'язків (посадових інструкцій).

10.1.1. Функції голови циклової комісії: складання плану роботи та плану засідань циклової комісії на навчальний рік; погодження індивідуальних планів роботи викладачів; участь у прийнятті рішень робочих, колегіальних та дорадчих органів коледжу; внесення на розгляд керівнику, робочим, колегіальним, дорадчим органам коледжу питань про затвердження документації циклової комісії та про стан і розвиток фізичного виховання, масового спорту; проведення засідань циклової комісії; організація роботи циклової комісії; подання директору коледжу пропозицій щодо приймання на роботу, нормування обов'язків, підвищення кваліфікації, переміщення, заохочення, накладання стягнень, звільнення працівників циклової комісії; координація діяльності циклової комісії з іншими підрозділами коледжу; контроль за виконанням рішень директора, колегіальних та дорадчих органів коледжу, циклової комісії з фізичного виховання; контроль за внутрішнім розпорядком, станом трудової дисципліни працівників циклової комісії; контроль за використанням засобів, що асигновані; за станом, експлуатацією і використанням матеріально-технічної бази, обладнання, інвентарю; оцінювання роботи працівників циклової комісії шляхом обговорення на засіданнях циклової комісії; складання звіту про роботу циклової комісії.

10.1.2. Функції керівника фізичного виховання: складання плану роботи циклової комісії виховання зі спортивної роботи; складання плану-календаря та положень (спільно з викладачем, відповідальним за проведення) про спортивні заходи у коледжі; складання спортивного навантаження викладачів; проведення нарад з питань спортивної роботи; організація виборів в академічних групах спортивного

активу; організація навчання спортивного активу груп; координація питань спортивної роботи з іншими підрозділами коледжу; контроль за виконанням індивідуальних планів роботи викладачів з питань спортивної роботи; контроль за участю провідних студентів-спортсменів, збірних команд коледжу в зовнішніх спортивних заходах; облік спортивної роботи; оцінювання спортивної роботи викладачів шляхом заслуховування на засіданнях циклової комісії; складання звіту циклової комісії з розділу «Спортивна робота».

10.1.3. Функції викладачів: складання та ведення індивідуального плану роботи, журналів, конспектів занять, положень про навчальні спортивні заходи тощо; участь у прийнятті рішень циклової комісії; організація та проведення навчальних занять та навчальних заходів з групами студентів; організація для участі в навчальних та спортивних заходах студентів з груп, що закріплені; контроль за станом показників фізичного розвитку, здоров'я студентів, дотриманням ними гігієнічних вимог щодо спортивної форми; оцінювання теоретичної, методичної, організаційної, практичної підготовленості студентів; розробка навчальних програм з фізичного виховання, індивідуальних завдань; участь у методичній роботі, підвищення свого професійного рівня шляхом навчання на курсах підвищення кваліфікації, в аспірантурі, участь в організації, проведенні, суддівстві спортивних заходів; облік результатів теоретичної, практичної підготовленості, фізичного розвитку, стану здоров'я студентів навчальних груп, що закріплені; звіт про виконання індивідуального плану роботи.